

Zagonetne vesti o Rusiji. - Vojni material naj se objavi.

NEPOTRJEJENA POROČILA GOVORE, DA JE V RUSIJI IZBRUHNIL VOJAŠKI UPOR IN DA JE PRIŠLO DO BOJA MED ODPADLIMI IN ZVESTIMI ČETAMI. — ENAKO SE JE GOVORIL TUDI, DA JE BIL UMORJEN STALIN SAM.

RAZPRAVA O RAZORO- ŽEVANJU

Predlog bil stavljen, da države od časa do časa objavljajo množino svojega vojnega materiala. — Sovjetski delegat zapustil konferenco.

Genova, Švica. — Pred tukajšnjo pripravljeno razorožitveno konferenco je prišel preteklo soboto v razpravo predlog, ki so ga stali nizozemski delegati, ki zahteva, da morajo države od časa do časa objaviti svojo vojaško moč, kakor tudi množino vojnega materiala, ki ga imajo na razpolago. Na ta način bi se onemogočilo vsako skrivno pripravljeno za vojno.

Toplo se je zavzel za predlog ameriški delegat, H. S. Gibson, rekoč, da bi bilo stalno izmenjevanje informacij glede množine vojnega materiala neobhodno potrebno za uspešno razorožitveno delo in za primerne pogodbe. Nasprotno stališče pa je zavzel zastopnik Japonske, M. Sato, in je predlog obsodil kot neprimeren, češ, da bi ga njegova vlada smatrala za izdajanje tajnosti, ki so potrebne za uspešno narodno obrambo. Enako se je izrekel proti predlogu tudi francoski delegat.

Tisti, ki so odobraval predlog, so se nato sklicevali na člen 8 določb Zveze narodov in trdili, da ta člen sam zahteva, da se morajo izmenjevati take informacije o vojaških zadevah, na kar se je oglasil francoski delegat in dejal, da ni primerno, da bi se o določbah Zveze narodov razpravljalo v priči delegatov takih držav, ki niso vključene v Zvezo, namreč Zed. držav, Turčije in Rusije. Debata o vprašanju je bila nato ukinjena in zadeva predana v podrobnejše razmatranje posebnemu pododboru.

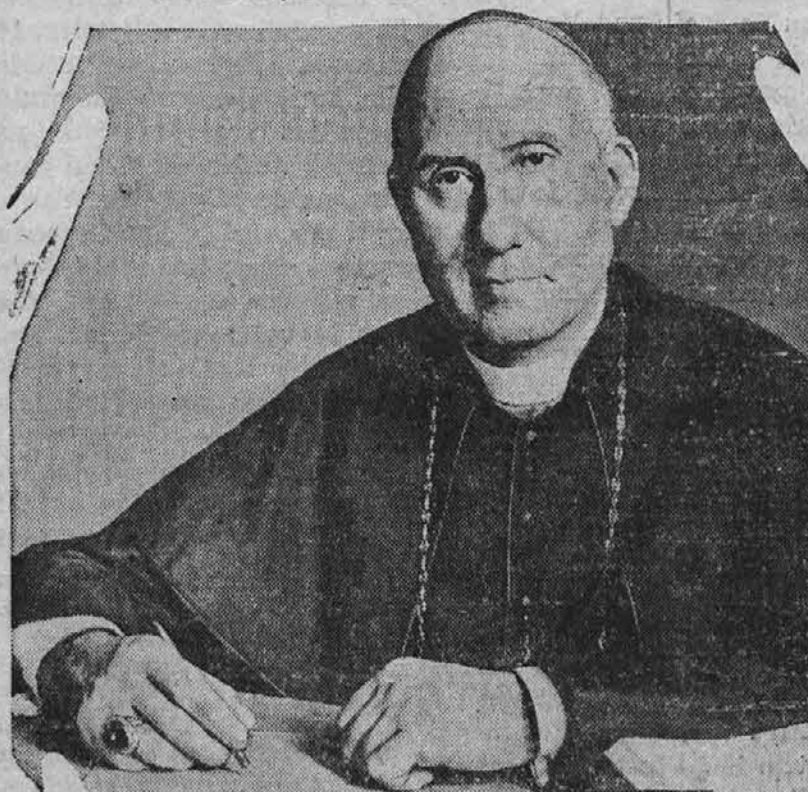
Konferenco je zapustil v ponedeljek sovjetski delegat M. Litvinov. Svoji korak je utemeljil s tem, da mu predsednik Litvinov obnašanje veselil, ki na eni strani govori o razoroževanju, na drugi strani ga pa skupno z malimi državami vred onemogočujejo.

POTRES POBIL LJUDI

Tirana, Albanija. — O silovitem potresu poročajo, da je zadel v petek zjutraj pokrajino okrog Valone. Najbolj so prizadeta mesta Palaze, Mesaplik, Terkoi in Dorni, v katerih je bilo pobitih trideset oseb in veliko število ranjenih. Več hiš je porušeni.

"Amer. Slovenca" v vsako slovensko hišo, naj bo geslo vseh njegovih prijateljev!

GOVORE, DA POSTANE KARDINAL

Slika nam kaže apostolskega delegata svete Stolice za Zedinjene države, Msgr. Fumasoni Biondini, o katerem se splošno pričakuje v cerkvenih krogih, da ga bo konsistorij, katerega namerava sklicati papež Pij v sredi decembra, imenoval kardinalom.

ZAHTEVA PO ŠESTURNEM DELOVNIKU

Unije železničarjev izrekle zahtevo, da se mora vpeljati šesturni delavnik.

Chicago, Ill. — Zasedanje delegatov peterih železničarskih unij iz Zed. držav in Kanade, ki se je vršilo tukaj zadnja dva tedna, je bilo preteklo soboto zaključeno. Med glavnimi točkami, ki so med zasedanjem prišle v razpravo, je bilo vprašanje o šesturnem delovniku, za katerega se je zavzelo vseh 700 delegatov, češ, da bi bil to edini korak, s katerim bi se lahko od pomoglo prevladujoči brezposelnosti med železničarji, katerih je zdaj brez dela okrog 75 tisoč.

Za podrobnejšo razpravo o tej zadevi se bo vršila še ena konferenca, in sicer v Clevelandu. Pričeta se bo 4. decembra in bo prišlo na njo do sedem zastopnikov od vsake unije.

NAJBOLJ TRDI SE MEHČAJO

Columbus, Ohio. — Nič ni nenavadnega, ako kdo kritizira delo koga drugega, pač pa da misli, ako se najde človek, ki kritizira svoj lastni proizvod, kajti s tem se pokaže, da je proizvod skrajno ničvreden. In za takega se je pokazala prohibicija. C. C. Crabbe, bivši ohajski generalni pravnik, je pred leti stavljal predlog, da se uvede v državi državni prohibicijski zakon in njegov predlog je bil sprejet. Zdaj pa se je ravno isti Crabbe izrazil, da je prohibicija velika polomija in da je on sam za to, da se preklicuje 18. amendment in se dovoli prodaja lahkih vin in piva.

Upajmo, da bodo še drugi fanatiki pricapljali počasi za tem možem.

DAVEK NA SAMCE V JUGOSLAVIJI

Samske osebe v Jugoslaviji bodo morale plačevati posebni davek.

Belgrad, Jugoslavija. — Podobno, kakor prej že nekatere druge evropske države, je pričela zdaj tudi Jugoslavija pospeševati sklepanje zakonov, oziroma odločila se je, da pritise na boječe samce in samsice, da se okorajžijo in podvzamejo ta težki korak. Vlada je namreč uvedla posebni davek, katerega bodo morale plačevati vse samske osebe. Nasprotno pa bodo družine, ki imajo devet ali deset otrok, oproščene sploh vsakega davka.

ISTOČASNI SAMOUMOR TREH SESTER

Los Angeles, Cal. — Starost je žalost. Edino na podlagi pomena tega pregovora se da razlagati samoumori, bi se ga izvršile tukaj tri letne sestre, dve neomnoženi, Jessie in Abbie Miller, stare po 60 in 65 let, in vdova Ada McKeon. 63 let. Samoumori je bil skrbno pripravljen in so ga izvedle na ta način, da so z roko v roki korakale od obrežja na morje, dokler jim ni zmanjkalo tal.

HIMEN

Chicago, Ill. — Preteklo soboto se je vršila v tukajšnji slovenski cerkvi sv. Štefana poroka mladega para, Miss Elizabeth Bezovšek z Mr. Geo. Rittmanich. Poročne obrede je opravil Rev. Aleksander. Med tremi pari družic in tvarišev sta tvorila vodilni par nevestin brat Ferdinand in Miss Emma Gottlieb. Novoročenca bosta ustanovila svoj dom na 1835 W. 22nd St. — Želimo jima obilo zadovoljnosti, sreče in veselja.

KRIŽEM SVETA

— Pariz, Francija. — Silovit orkan je divjal preteklo nedeljo kmalu po polnoči nad tem mestom. Iz raznih delov mesta se poročila o nesrečah, ki so jih povzročili padajoči porušeni dimniki.

— Stuttgart, Nemčija. — Iz mesta Ostheim se poročila, da je neki avtomobil zavozil v gruho oseb in jih ranil 27. — Oci teh je bilo 17 tako resno poškodovanih, da so morali biti prepeljani v bolnico.

— Liverpool, Anglija. — Na konferenci zveze angleških kemikov je neki govornik opozarjal Anglijo, naj se pripravi za prihodnjo vojno, kajti v njej da bodo igrali glavno vlogo takozvani "smrtni žarki", s katerimi bo mogoče pokončiti cele narode.

— Madrid, Španija. — Španski letalec Ramon France, ki je nedavno izvršil prekomorski polet, je bil vsled svojega protivladnega političnega udejstvovanja obsojen na osem mesecev ječe, a je izjavil, da bo prišel z gladovno stavko.

DRUGIČ SE NI POSREČILO

Panama, Kanalsko ozemlje. — Čikaški letalec R. W. Ammel, ki je nedavno napravil uspešen neprekinjen polet iz New Yorka v Panamo, je poskušal pretekli petek napraviti neprekinjen polet v nasprotni smeri. Komaj pa je pognal na letališču aeroplan v tek, se je zadel v kup zemlje, pri čemer se mu je letalo prevrnilo in zletelo z njim vred v jarek. Letalec je dobil težje, vendar ne resne poškodbe, letalo samo pa je popolnoma pokvarjeno.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

NAZNANILO!

Prejeli smo

MOHORJEVE KNJIGE

ZA LETO 1931.

Zbirka vsebuje sledeče knjige:

1. Koledar za leto 1931.
2. Slovenske večernice, 83. zvezek.
3. Zgodovina slovenskega naroda, 9. zvezek.
4. Zaječarji.
5. Mati.
6. Življenje svetnikov, 7. zvezek.

Cena za vseh 6 knjig skupaj je s poštnino vred:

\$1.25

Naročili smo jih le omejeno število, zato kdor jih želi, naj takoj piše po nje na:

Knjigarna Amer. Slovenec

1849 West 22nd Street,
Chicago, Ill.

Iz Jugoslavije.

V BOHINJSKI BISTRICI ZGRADE MODEREN RIBARSKI ZAVOD. — MRTVI SE OGLAŠAJO. — TATVINA NA POKOPALIŠČU. — SMRTNA KOSA IN DRUGE VESTI.

Za napredek ribarstva

Kakor se poročila iz Ljubljane, gradi v Bohinjski Bistrici banska uprava velik ribarski zavod, ki bo zgrajen po vzorcu državnih ribarskih zavodov na Bavarskem. Zavod bo v prvi vrsti vzgajal postrvi in druge plemenite ribe, ki se bodo od tod prevažale v vode Dravske banovine. Poleg izvažanja zaroda bo zavod, kakor pričakujejo, produciral letno do 20 tisoč kilogramov jedilnih postrvi. Upajo, da bo zavod produciral letno 2 do 3 milijone ter preko 300.000 enoletnic. Poslovati bo začel že koncem tega meseca in bo dosegel svojo polno produkcijo prihodnje leto. Vrednost produkcije bo znašala preko dva milijona dinarjev letno.

Mrtev se je oglasil

Iz Doba pišejo, da se je oglasil iz Rusije Matija Jeme iz Zed. pri Sv. Trojici. Pristojen je v faro Dob in je že 15 let, kar ga pogrešajo in ni bilo nikakega glasu od njega. Proglasen je bil za mrtvega in njegovo ime je vklesano na spomeniku, ki je postavljen v spomin padlim vojnim žrtvam občine Dob. Pisal je po krstni in domovinski list in drugo. Omenil je, da je oženjen in če dobi to po kar je pisal, je obljubil, da pošlje sliko žene in otrok.

Amerikanec o Jugoslaviji

Belgrad, 3. nov. — Ameriški trgovinski minister Klein, ki se je mudil dva dni v Belgradu v privatnih zadevah, je danes odpotoval ter pred svojim odhodom dal zadovoljivo izjavo nad razvojem Belgrada in razmer o naši državi.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Marija Polak roj. Šuštaršič. — V Zg. Šiški je umrl Franc Černe upokojeni učitelj, star 82 let. — V Ljubljani je umrla Urša la Severjeva roj. Zormanova vdova. — V ljubljanski bolnici je umrla Albina Breznikova, žena nadučitelja v pokoju.

Smrt

Zagreb, 3. nov. — Včeraj je umrl v Veliki Malenjači dolgoletni narodni poslanec in podpredsednik bivše hrvatske seljačke stranke Djuro Valečič. Pokojnik je eden izmed vodilnih osebnosti HSS.

Okrađeni grobovi

Iz Belgrada poročajo, da je minister za notranje zadeve dobil obvestilo, da so neznani zlikovci v noči od vseh svetnikov na vne duše pokradli z grobov Stjepana Radića, Pavla Radića in Jurija Basarička sveče in vence. Minister je odredil najstrožjo preiskavo, da se krivci ulovijo in strogo kaznujejo.

Promocija

Dne 31. oktobra je promoviral v Zagrebu doktorjem vsega zdravilstva g. Anton Sone, svak našega rojaka prof. dermatovenerologije na isti univerzi, dr. F. Kogojca.

Zlata poroka

V Škofji vasi pri Celju sta obhajala zlato poroko zakonca 80letni posestnik Franc Taušek in Neža, roj. Gajšek, stara 75 let. Oba sta še zelo čvrsta za svoja leta.

Bela Krajina

Od vseh strani se zadnje čase slišijo poročila o viharnem vremenu. Brez viharja pa tudi mi nismo bili. Po vseh njivah, kjer so bili kolci, na katerih se je sušila ajda, je izgledalo, kakor po bitki na bojišču. Vse je bilo na tleh. Po nekod je prevračalo tudi manjše stavbe. V Semeču je prevrnilo župnijski kozolec, o katerem so rekli, da je najtrdnjša farovaška stavba. Župnišča ni prevrnilo, ker se itak samo podira.

Rojstva in smrti

V mesecu oktobru je bilo v Mariboru rojenih 89 otrok, 41 moškega in 48 ženskega spola. V istem času je umrlo 50 ljudi, 25 moških in 25 žensk. Porok je bilo 46.

Nesreča v Ljubljani

Franc Vrančič, 15letni ključavničarski vajenec iz Ljubljane, je kupoval v železni trgovini Zalta na Dunajski cesti za mojstra Valentina Lotriča železje. Pri tem mu je padla na nogo 240 kilogramov težka železna plošča in mu popolnoma zmečkala prste. Nevarnost je, da fant izgubi nogo.

Smrt v gostilni

V gostilni Kus na glavnem trgu v Celju je na vseh svetnikov zvečer med drugim sedel tudi 52letni hlapec trdke Košir v Celju, Martin Arlič. Naenkrat je pri mizi zaspal in kmalu nato omahnil na klop. Navzoči so mislili, da je pijan in so ga nato odprli na majhen voziček ter odpeljali na večji zrak, da se strezni. Zunaj so opazili, da je mrtev.

Napad

V noči od 1. na 2. novembra je bil pod Gašteljskim klancem napaden 18letni Vinko Jamnik iz Hude police, občina Grosuplje. Dobil je nevarne rane z nožem v trebuh in pleča.

Brezsrčna mati

Ko je neka mati na Vse svetnike v Zagrebu lepšala grob pred letom dni umrlega sinčka, je med kopanjem zadela ob glavo nekega novorojenčka, ki ga je neka brezsrčna mati najbrže takoj po rojstvu umorila in tja zakopala.

PRITOŽBE ZARADI DAVKOV

Chicago, Ill. — Tekom zadnjih desetih dni se je število pritožnikov zaradi nepravilno visokih davkov na zemljišča v čikaškem Cook okraju zvišalo na 12.000. Samo pretekli petek, ki je bil zadnji dan za vložitev pritožb, se jih je priglasilo nad tisoč. Naval je bil tako velik, da je bil davčni upravitelj, Ch. V. Barrett, prisiljen, podaljšati termine za teden dni. Čas za vlaganje pritožb bo torej do vključno prihodnjega petka na County building.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponočnikov in dnevnov po praznikih.

Izhaja iz tiska
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagajte listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Proslava na Koroškem

II.

Izguba slovenskega ozemlja na Koroškem je tem bolj občutljiva, ker je to ozemlje izgubil primeroma majhen narod, a narod, kateri ima zelo izrazito narodno individualiteto. Bolj številni narodi se ne morejo ponašati s tako jasnim narodnim javljenjem, kakršno je pri slovenskem narodu. Morda so ravno izredne razmere, pod kakršnimi je narod živel dolga stoletja in torišče, na katero je bil porinjen in na kakršnem se je boril, pripomogle, da se je njegov narodni individualizem tako krepko razvil. Izguba je zelo huda, ker se ji pridružijo še izguba na Goriškem. Nemstvo z ozemljem v primeri s svojo ogromnostjo ni dosti pridobilo, ampak veselje nad pridobitvijo in zmago je bilo izredno, in to pač dokazuje, da izguba ozemlja in pridobitev ozemlja ni malenkost.

To se mora poudariti, ker se na to tako lahko pozabi, ko posledice niso še tako očitne.

"Hej Slovani, kje so naše meje?" se zapoje, in zapoje se dalje: "Tam za Celovcem, tam so naše meje; za Celovcem, tam je naša kri..." in to je vse.

Ne tako. Naš dom še davno ni sezidan.

Omenil sem, da pri političnih in narodno-političnih zadevah ni mesta za kako mehko čustvovanje. Ker so Slovani bolj čustvovali in niso gledali v razvitek razmer z ostrim očesom bistre in razumne razsodnosti, niso prišli do sadov, kateri bi bili primerni prinesenim žrtvam. Morda so bili Čehi edini, ki so se izkazali kot neizprosni realisti, se zanašali na lastno pest in na nikogar drugega.

Kdo je odločil na Koroškem tako, kakor je bilo odločeno? V istini pač edinele antantne sile. Enako je bilo na Goriškem. Srbija je bila pri najboljši volji naravnost malenkostni faktor. Slovani v splošnem so po polomu pričakovali vse ali vsaj pričakovali so od antante, ki je zmagala. Ta antanta je pozdravila vsako pomoč, ko je bila od silovitega nemstva pritisnjena ob steno. Ko pa je zmagala, in zmagala z razno pristno slovansko pomočjo, je razen Francije stala na krat — proti Slovanom, ker je Anglež prišel v položaj, da naj bi bil — Slovanom nekaj dal. To seve ne v podrobnostih. Anglež pa ni zabil, da mu je Slovan nevar, in Anglež še nikoli ni delal s čustvom, vselej pa z realnim razsodstvom v svojo korist. Amerika, Italija, Japonska so bile le angleški privezek, in Francija je gledala vse tudi le iz francoskega, ne pa morda iz slovanskega vidika. Tako je bila situacija.

Anglež je začel striči pri vseh slovanskih koncih in krajih, in je strigel tudi na Koroškem in na — Koroškem, da ostanem pri predmetu, ker tu ni mesto, da bi se pisalo o vseh točkah, kjer so bili slovanski interesi namenoma in po prav preciznem načrtu prikrajšani do najskejske skrajnosti. Na lastno uho sem slišal najvišje srbske činovnike govoriti tako, da ni bilo nobenega dvoma, kaj čutijo proti lastnim — zaveznikom. Treba pa je bilo velike previdnosti, da jezik ne vidi.

Kaka provincialna ali malomestna politika in diplomacija se bo težko povzpela do teh dejstev. Zato pa bo tem krepkejša v raznih rekrimacijah, češ, ta je kriv, oni je zakrivil, tu je vzrok, tam je napaka, ta je rekel tako, oni pa tako

itd. itd. Jugoslovanska vlada je modro postopala, ko je namignila na — molk. Kdor molči, bo mislil, in za misli je mesto, ko so bile proslave, kakor bi bilo nemstvo zmagalo v borbi svetovne vojne. Misli morajo Slovenci, ako je in če je kdaj mogoče popraviti, kar so jim zadali vsaj v največji meri drugič, in misli morajo Slovani, kako so z njimi postopali drugi. Le iz takega mišljenja, nikakor pa ne iz kakih neplodnih rekrimacij ali nemoškega tarnanja se more nekaj izcimiti za prihodnost in bodoče ravnanje, in to mora biti v prvi vrsti, da naj Slovan ne pričakuje, kakor doslej, nekaj za-se od zunaj, od "priateljev" ali od kakih "zaveznikov", pričakuj pa, če hočeš kaj doseči, od lastne moči, in skrbi, Slovan, da boš močan.

PA SE ZA TA TEDEN NEKAJ

La Salle, Ill.

Ali že veste po širokem svetu, da imamo Lasallčani in Lasallčanke svoj slovenski Radio program? Vsak torek nam poje pol ure in tudi govori, pa še muzicira zraven po slovensko. Ob četrti čez pet se začne, ob trideset na šest se neha. — Prav prijetno je poslušati domače glasove, ki se nam redno oglašajo skozi Radio. Imamo domače umetnike in umetnice, ki skrbijo za prijeten program, in nas po najboljših močeh zabavajo. Tudi Radio je torej ena tistih stvari, ki nas družijo in nam vcepljajo slovensko zavest. O tem bono še kakšno izpregovorili v dopisih.

Pri fari sv. Roka gre vse lepo naprej. Poleg redne božje službe ob nedeljah, ki je prav čedno obiskana, so se razna društva še posebej zavzela za pozitivno verskega življenja. Največji in najvažnejši korak za verski napredek so, naprila dekleta iz Young Ladies Sodality. Sklenile so namreč, da bodo imele pred praznikom Matere Božje Brezmadežne tridnevne duhovne vaje ali "Retreat". Te duhovne vaje bo vodil Rev. Benedikt Hoge, O.F.M., iz Lementa in bodo vsi govorili v angleškem jeziku. Tako nobeno dekle ne bo imelo izgovora, da ne razume. — Mnoge pa že pripeljejo s seboj še druga dekleta, ki so jim dobre prijateljice. Program za Retreat so dekleta iz YL S. razposlale po pošti v vsako slovensko družino, kjer imajo kako dekle, ki ji je Retreat namenjen. Tako je upati, da bo mnogo deklet prišlo in bodo vse deležne te zares lepe duhovne obnove.

Ravno isto društvo YLS. pa tudi skrbi za finančni napredek naše cerkev. Nedavno tega je priredilo v šolski dvorani dobro uspešno Bunco Party, ki je prinesla cerkvi \$50.00 čistega dobička. Ravno taka party bo zopet pod vodstvom YLS. dne 4. decembra in upati je, da se bodo farani zopet v tako lepem številu prikazali na prijetno in za cerkveno bla-

gajno koristno zabavo.

Zene in matere iz društva Kršč. mater so si izbrale sedaj definitivno 4. nedeljo v mesecu za svojo nedeljo. Zjutraj bodo pristopale k sv. obhajilu, popoldne ob dveh bodo imele v cerkvi svoj stanovski nauk in blagoslov, potem pa sejo v šoli. Za sedaj je na programu največ razgovor zavoljo cerkvenega bazarja, ki se ima prirediti meseca februarja.

Številno fantov za Holy Name Juniors se je pri zadnji seji pomnožilo na lepo umaro: 46. Svoje seje so nastavili vsak ponedeljek po prvi nedelji v mesecu. Slovesen sprejem bo po novem letu v cerkvi. Poleg verskih vaj so sklenili gojiti tudi dramatično v korist svojih in cerkveni blaginji, za svoje mlajše bratce so pa vzeli v pretres vprašanje skavtizma. O tem bodo še dalje razpravljali na prihodnji seji.

Nekateri starši bi lahko pošiljali otroke v katoliško šolo, pa jih ne pošiljajo. Med njimi so taki, ki se izgovarjajo, da se otroci pri nas nič slovensko ne uče. To je zmotno. Ali ne slišite, kako lepo naši otroci slovensko molijo, da so v prav dober zgled celo odraslim? Ali ne slišite, kako lepo se je oglašila že tudi slovenska pesem v cerkvi iz otroških grl? Bodite prepričani, da se bo še večkrat in vedno lepše. S te plati torej ne more biti nobenega ugovora zoper našo šolo. Morda je pa kaj drugega?

Zadnjič je bila pomota v pisanju mojega imena. Naj bo danes prav, da ne bo kdo v obsojbi prehitel, ker jaz se pišem

Lasa Liter.

SMRTNA KOSA

Bridgeport, O.

Tukaj je preminul zadnji petek, 21. novembra zjutraj naš rojak Mr. Peter Hoge v starosti okrog 60 let. Bolehal je že dalj časa, a je udano prenašal vse muke bolezni, dokler ga ni rešila smrt zemeljskega trpljenja. Pokojni Mr. Hoge je dospel v Ameriko pred kakimi 32 leti iz Starega Loga pri Kočevju. Tukaj zapušča

žaluzjo soprog Mary Hoge, roj. Hočevar, ter štiri sinove. Eden izmed sinov je duhovnik v redu sv. Frančiška v Lemonu, to je Rev. P. Benedikt Hoge, O.F.M., kjer je nastanjen kot magister klerikov. Drugi studira za duhovniški stan in sicer v Ljubljani pri oo. farniških, kjer je v drugem letniku bogoslovja. Ostala dva sta še doma. Pokojni Mr. Hoge je bil tip poštenega slovenskega očeta, vestno skrbel za svojo družino in se trudil zlasti za svoje sinove, da bi jim poskrbel boljše bodočnost. Bil je poznan tudi v naselbinah kot dober mož v vseh ozirih in slovenska naselbina v Bridgeportu je z njim zopet izgubila enega izmed svojih najboljših pionirjev.

Pogreb se je vršil z lepimi cerkvenimi obredi, katerega se je udeležilo veliko število ožjih sorodnikov in prijateljev in znancev. Najbolj ganljivo je bilo, ko je njegov sin duhovnik spremljal svojega očeta na zadnji poti. Na eni strani ganljivo, na drugi pa razveseljivo. kajti oče, ki je dal Gospodu svojega sina, ima lahko potjo v srečno večnost. Dal Bog nam še več takih očetov. Delal je, trpel je, vdano prenašal vse, zato mu tudi želimo sedaj najboljših počitnic pri Bogu nad zvezdami in mu želimo prav iz srea raj in pokoj! Žalujemo preostalih pa bodi na tem mestu izrečeno globoko sožalje.

J.

VSAK PO SVOJE

Chicago, Ill.

Prav slabi časi so sedaj in jako malo se zasluži, ko se dela le po par dni na teden. — Danes, dne 18. novembra, so sklenile tri velike kompanije, Wilson, Armour in Swift, da mora vsak delavec, ki je pri njih uslužben, plačati po \$1 na mesec za odpomoč tistim, ki so prej delali za te kompanije. Revez mora podpirati reveža, milijonar se zanj pač ne zmeni. Kar je pa še hujske, je še Wilson kompanija določila, da mora vsak delavec, ki pri njih dela, kupiti zavoj, v katerem je 30 komadov mila, kar stane \$3.50. Ako bi pa kdo ne hotel kupiti, bi bil takoj postavljen na cesto. Tako delajo z delavci v presvetlih Hooverjevih časih.

Pridružim se gospodu Aleksandru in mu dam vsu čast in priznanje, da je napisal, kar je čutilo njegovo dobro sree. Vsi pač moramo priznati, da smo v resnici samo hlapci in deklet tujine.

Moj prijatelj mi je povedal to-le: Moj sin je ameriški divjak. Jaz mu pa rečem, da ni tako. On se pa začne jeziti, da je Amerika kriva, da mu sin dela sive lase in koplje prezgodnji grob. Jaz mu kar v obraz povem, da je sam kriv, ker je pač premalo rabil leskovo mazilo in je sin imel pre-

malo dobrih zgledov. Na vse to mi je seveda potrdil, da je vse to res, pa da je sedaj že prepozno.

Se je čas in ni še vse izgubljeno. Lahko si še pomagamo. Tudi jaz sem hlapčeval. Od danes pa neham biti hlapec tujine.

Lepa hvala g. Aleksandru za tako lep dopis, ki nam bo ostal v spominu in v srcu, dokler bomo v tujini. — Pozdravljam vse naročnike tega lista širom Amerike. Priporočam ga vsem, ker se v njem berejo najboljše in najzanimivejše reči. Priporočam ga, ker je katoliški delavski list. J. Z.

VABILO NA VESELICO DR. SV. JOŽEFA ŠT. 169 KSKJ.

Cleveland, O.

Obdržimo običaje naših pradedov! Ta klic se čuje in ponavlja vedno in povsod. Slovenci, kakor tudi vsak drugi narod, imamo nekaj dobrih običajev, katere bi morali kot take obdržati. Kar pa imajo drugi narodi dobrega, bi pa morali od njih prevzeti. Živimo pač v državi mešanih narodov in imamo priliko se marsikaj dobrega naučiti od drugih. Ena jako lepih navad, katere imajo Amerikanci, je brezdvomno Zahvalni dan, ki se vsako leto do sedaj praznuje na zadnji četrtek meseca novembra. Ta lepi običaj se obdrži že skozi tri stoletja. Prvi so praznovali ta praznik prvi priseljenci ali kakor jih tudi imenujejo, "Pilgrims", ki so po hudi zimi in lakoti še ostali pri življenju in so tekoma leta pridelali toliko živeža, da so bili dobro preskrbljeni za blizajočo se zimo. Od veselja nad tako dobro letino so posvetili dan zahvale Vsemogočnemu in ta lepa navada se drži do današnjega dne.

Nam vsem je še dobro v spominu, da smo enak dan zahvalno praznovali v stari domovini na Zahvalno nedeljo. Ker se pa moramo prilagoditi razmeram in običajem dežele, v kateri živimo, praznujemo tudi mi Zahvalni dan kadar drugi. Praznujemo ga kolikor mogoče dostojno in hvaležno, da se zahvalimo Stvarniku za vse prejete dobrate, katere smo tekom leta prejeli iz njegove radosne roke. Ničhe, pa najsi bo še tako nesrečen, ne more reči, da se nima za kaj zahvaliti Bogu. Mogoče, da si brez zaslužka ali si bolan, ali te je morda zadela ta ali ona nesreča in te tarejo ene ali druge nadloge in težave, vendar te vse to ne sme odvračati od Boga. Brez vsakih dobrot prav gotovo nisi bil.

Zahvalni dan je pa tudi v amer. življenju nekaj dan družabnosti. Otroci, razkropljeni po naselbinah, obiščejo svoje starše, ako jim je le to mogoče in potožijo eden drugemu svoje težave, pa tudi radosti, in tako prežive ta dan v

skupnosti, v krogu svojih družin.

Kar je družina v manjšem obsegu, to so naša podporna društva v večjem. Kakor se otroci radi zbirajo ob pomembnih dneh okoli svojih staršev, tako se dobro članstvo rado sestane v krogu svojih društvenikov. Zato je dr. sv. Jožefa št. 169 KSKJ. sklenilo, da priredi na predvečer Zahvalnega dne, na 26. nov., nekaj zabavni večer v Slovenskem Domu na Holmes Ave. Društvo ni samo na tem, da bi ta večer napravilo samo gmeten dobiček, ampak želi, da bi članstvo imelo nekoliko pošteno zabavo. Radi tega so vstopnice samo po 50c, kar gotovo ni velika svota, ker se bo na tem zabavnem večeru servirala tudi večerja in sicer imenitna večerja, starokrajške "kolene" s pristnim kislim zeljem. Ako bo pa katerega po "kolonah" žejalo, bo imel lepo priliko, da si žejo pogasi z dobrim pristnim ohajčanom, ki je boljše kot kdaj prej.

Naše društvo navadno vsako leto na ta dan priredi veselico, ki je vselej prav dobro obiskana, kar upamo, da tudi letos ne bomo zaostajali. Pridite tudi vi, ki niste člani našega društva, videli boste, da so zabave našega društva prvovrstne. Članov je pa itak dolžnost, da se vsi udeležijo te prireditve. Pridite sedaj pa tudi tisti, ki imate vselej kak "excuse". — Ako je zabava na soboto, se izgovarjajo nekateri, da morajo biti dolgo v trgovini. Ako je pa v nedeljo, jim pa tudi prav pride izgovor, da morajo v ponedeljek zgodaj vstati. — Sedaj vsak tak izgovor pade v vodo, ker drugi dan vam ne bo treba vstati, ker ni nedelja in ne ponedeljek. Pridite torej tudi vi, ki drugokrat ne morete. — Začetek bo ob 7. uri zvečer. Kdor hoče biti dobro postrežen, naj ne pride prepozno. Godba bo tudi taka, da bo ugajala vsem starim in mladim. Malo bo starokrajške, malo pa novejšje ameriške, da se bodo lahko stari in mladi zavrteli. Pridite v velikem številu in ne bo vam žal. Za vso dobro postrežbo vam jamči društveni odbor.

Vaš zapisnikar.

ZAHVALA

Milwaukee, Wis.

Velikanski moralni in finančni uspeh proslave naše dvajsetletnice nam nalaga prijetno dolžnost izreči zahvalo vsem tistim, ki so do tega uspeha pripomogli. V prvi vrsti umetniku-pevcu Tonetu Subelj, ki nam je s svojim prijaznim sodelovanjem pri vajah, kakor tudi pri koncertu in igri veliko pripomogel do uspeha. Hvala, prijatelj Subelj!

Dalje hvala vsem tistim slovenskim časopisom, kateri so našo slavnost oziroma Radio

(Dalje na 3. strani.)

Chronista Sontiacus:

"Dom ob Soči"

Zgodba iz zemlje zaslužjenih
bratov

(Dalje.)

"Hudič, on je!" je spoznal Matevž Sandrini.

Voz, ki je prvi prišel v vas se je zastavil pred Budinovimi obitali, da so ga dohiteli drugi.

"Tu je moj zadolžen dom, ki ne zasluži drugega, nego da ga oblijemo z bencinom in zažgemo!" je zaklical Sandrini.

"Če želiš, prav!" so bili pripravljeni nekateri.

"Nad trg prvo in še tam okoli! Ko se vrne, posvetimo crociadi za volitve in vse ono, kar nam je povedal Sandrini!" so hoteli drugi in zmagali.

Matevž je že mečil, a preden se je odločil, da bi sprožil, so kamioni oddreveli mimo. Pet jih je bilo — na vsakem poso-

de z bencinom in kakih štirideset oboroženih črnosrajčnikov.

"Bolje je, da ga nisem sedaj počil," je pomislil Matevž, ter še ugibal, ali naj gre in poišče Franceta ter mu pove, kaj namestiva Sandrini s svojo družino.

"Grem," je sklenil.

Ko je stopal iz vasi v gmajno, so avtomobili že dreveli daleč proti Kobaridu.

Grozno bo! Kakih dvesto jih je! Vsi so črni ko sami zlodiji!" je povedal Matevž, ko je prišel do vaščanov.

Ženske in otroci so zajokali.

"Kje je Budinov France?" je vprašal Matevž.

"Ni ga tu. Z materjo sta pri Tratarjevih. Menijo, da je tam varno, ko so na samem in daleč od ceste!" so mu odgovorili.

"Poiškatih jih moram!" je dejal Matevž in krenil po stezi proti Tratarjevim.

Fašisti so v Kobaridu zdijali, pobesneli.

Sredi trga se je dvigal spomenik skladatelja Hrabroslava Volariča. Okoli vratu so mu zadržili vrv in ga ob huronskem vpitju in krohodu strmoglavili ter se najpogledje znašli nad odbito glavo... Ko

so tako pokazali hvalisano svojo kulturo, ki ji ni vrstnice na svetu, so divjali po trgu, smekali vse slovenske napise in jih nanesli na trg pod staro lipo, polili vse z bencinom in zakurili kres, ki je sredi noči vzplamenel in zajel tudi lipo, simbol slovenskega izza pravih dni. Karabinjeri niso videli fašistov, pač pa so gledali, da ne bi domačini motili slovesnega zmago-slavja črnih srajc...

Ko je ugašal ogenj v lipi in je le še žarela v noč kot neznanško bridka prikazen, so planili divjaki na kamione in se odpeljali pod Krn v Drežnico, odkoder je kmalu krvavordeče odsevalo: župnišče je bilo v plamenih...

V jutranjem somraku so obstali kamioni zopet pred Budinovo hišo.

Sandrini je stopil na borjač in zaropotal na vrata.

"Za menoj z bencinom!" je zaklical. "Danes sem se jaz gospodar, čeprav so mi z dražbo prevzeli last, kot so mi povedali karabinjeri. Peplu pustimo novemu gospodarju! Naprej, naprej!"

Fašisti so poskakali z voz in drli s kamioni na borjač, ulomili vrata in šli v no-

tranjost. Čez trenutek so v svetlem plamenu vzžarela okna v pritličju in nadstropju. Ko so se požigali vračali iz hiše in se s Sandrinijem vred jezili, ker so našli vse prostore prazne, je iz skednja počilo. Sandrini je vzkrilnil in omahnil. Pobrali so ga in odnesli na kamion, ki ga je šofer pognal, da dospe čimprej v Čedad...

Črnosrajčniki, ki so ostali, so se zagnali proti skednju in iskali po njem, da bi dobili onega, ki je streljal. Niso ga našli, zakaj Matevž jih ni čakal...

Plameni, ki so švigali iznad Budinove hiše, so vzbudili v gmajni nepopisen krik. Vaščani so se bali, da objame plamen vse hiše, pa so moški in ženske tekli v vas. Ko so prišli do župnišča, sta bila komisar in župnik s Tratarjevima in Budinovima že na poti v spodnji konec.

"Gospod komisar, gospod župnik, pomagajte!" so prosili ljudje.

Fašisti so zaslišali, da se jim bližajo vaščani. Besni so se zagnali proti neoboroženim množici, da bi se znesli nad njo in se maščevali za Sandrinija.

Komisar je stopil pred nje:

"Ljudje so dobri, mirni — jaz jamčim za vse svoje občane!"

"Tudi za onega, ki je ustrelil Sandrinija?" so bili divji in zdelo se je, da jih komisarjeva beseda ne bo pomirila.

Križiščani so se ob novici, ki so jo izvedeli iz vprašanja razjarjenih fašistov, združili in se spogledali in začudenje je šlo med njimi, da so trenutno pozabili na požar...

"Kdo je bil?" je vprašal komisar. "Če bi ga bili našli, bi ne zahtevali, da jamčite zanj!" so vzklikali črnosrajčniki in gledali srepo in izzivalno vaščane.

"Med nami ga ni!" so odvrnili ljudje.

"Tudi za onega morate jamčiti, gospod komisar, da pride pravici v roke, sicer..."

"Jamčim!" je dejal komisar.

Črni strahovalci so se zadovoljili, "Gospodni kamione, začeli peti svojo pevnezo", ki so jo spremljali drdrajoča pevneza, ki so jo spremljali in izginili sem motarjev in hrupni signali, in izginili iz vasi. Križiščani so se oddahnili, zakaj novega strahovanja se jim ni bilo treba bati, in v trenutku je bilo okoli Budinove hiše kakor ob mravljišču, ki je v nevarnosti: vse se je gibalo, vse je tekalo in hitelo. S korita in bližnjega potoka so nosili vodo in gasili, gasili...

(Konec prih.)

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

- 30 Nedelja — Andrej.
1 Ponedeljek — Eligij.
2 Torek — Bibijana.
3 Sreda — Francišek Ks.
4 Četrtek — Barbara.
5 Petek — Sava, opat.
6 Sobota — Nikolaj.

Rev. K. Zakrajšek:

PRVA ADVENTNA NEDELJA.

Glavni del človeka je duša. Duša je pa neumrjoča. Tako smrtjo umrje samo telo. Duša pa živi večno. Ali pa s smrtjo telesa preneha vsaka zveza ranjkih duš z živimi na svetu? Ne! V apostolski veri nas sam Bog uči, da naj verujemo v "občestvo svetnikov".

1. Ko molimo "verujem v občestvo svetnikov", izjavljamo, da verujemo, da obstoji ozka duhovna zveza vernikov na zemlji, duš v vicah in svetnikov v nebesih, t. j. živih z mrtvimi.

Verniki na zemlji smo vojskujoča cerkev Kristusova, duše v vicah trpeča in svetniki v nebesih zmagovalna. Vsi skupaj pa tvorimo veliko božjo družino vseh stvarjenih duš, katere imenujemo "občestvo svetnikov". "Svetnikov" pravimo zato, ker smo vsi poklicani, da bi bili sveti, nekateri so pa svetlost že dosegli.

Pogubljene duše ne spadajo več v to božjo družino. Greh umori dušo za Boga. Ako človek umrje v takim stanu, je za vekomaj mrtev za Boga. Bog take duše zavrže izpred sebe: "Poberite se izpred mene, vi prokleti!"

2. Verniki na zemlji smo vsi bratje in sestre med seboj. Bog je naš skupni oče, sveta Cerkev naša skupna mati. Kot bratje in sestre smo si pa dolžni ljubezen in si med seboj pomagati z molitvami in dobrimi deli. Kristus nas je učil: "Kadar molite, molite: Oče naš, kateri si v nebesih!" Sv. Jakob nas opominja: "Bratje, molite drug za drugega, da boste ohranjeni!"

Z dušami v vicah ostanemo enako v zvezi ljubezni. Zato smo jim dolžni pomagati z molitvami, z dobrimi deli, posebej pa z odpustki in z daritvijo sv. maše. "Sveta in dobra je misel moliti za mrtve, da bi bili grehov rešeni," nas uči Bog v sv. pismu. Da bi nas sv. Cerkev opozarjala na to našo zvezo ljubezni in usmiljenja z vernimi dušami v vicah, praznuje vsako leto 2. novembra spomin vernih duš.

S svetniki v nebesih smo v zvezi ljubezni tako, da nas naši presrečni bratje in sestre v svoji sreči ne pozabijo, temveč za nas prosijo pri Bogu, mi pa da jih častimo in na pomoč kličemo. Sv. Cerkev daje že pri krstu in pri sv. birni vsakemu človeku ime katerega teh presrečnih svetnikov kot patrona. Vsakemu stanu, vsaki občini, celo vsaki deželi in narodu daje se posebne patrone. To pa zato, da nas zgled njih svetega življenja bodri neprestano k posnemanju, da ima vsak človek, vsak stan, vsaka občina, vsaka dežela, vsak narod se posebne zavetnike pri Bogu, na katere se lahko v stiski obrača za pomoč in priprošnjo. Na drugi strani pa nekako izroča vsakega človeka, vsak stan, vsako občino, vsako deželo, vsak narod varstvu katerega teh patronov, da nekako izroča tem svetnikom dolžnost, da skrbijo za nas.

3. Če je kak nauk sv. Cerkve lep in tolažilen, je zlasti lep in tolažilen nauk o občestvu svetnikov. Kolika tolažba za nas v bojih in težavah našega življenja, ko se lahko zavedamo, da nismo zapušteni. Zlasti kolika tolažba za nas, ko stomo, jimo ob odprtem grobu, ki nam požira kakega naših dragih. Samo telo gre v zemljo. Po duhu ostanemo združeni z njim in on z nami.

Kolika tolažba pa bo zlasti ob smrti uri. Ne bomo pozabljeni, ko bomo legli v temni grob! Sv. Cerkev bo skrbela, da ostanemo v zvezi z živimi, katere bo opominjala na "občestvo svetnikov", na njih dolžnost ljubezni, da se nas bodo spominjali v svojih molitvah, da ostanemo v zvezi s svetniki v nebesih, ki nas ne bodo zapustili, ako pridemo v vice.

Častimo radi svetnike! Priporočajmo se radi zlasti svojim patronom! Ne pozabimo pa na svoje ranjke! Molimo za nje! — Amen.

IZ NEODREŠENE DOMOVINE

Usoda zadnjega slovenskega katoliškega zavoda na Gorškem

Gorica. — Gorški prefekt Dompieri je razpustil upravni odbor Alojzijevešča v Gorici in postavil na njegovo mesto komisarja. Za komisarja je imenovan gorški podprefekt, ki je dal takoj zapечатiti vse knjige in blagajno. — Alojzijevešče so upravljali slovenski katoličani. Predsednik upravnega odbora je bil monsignor Berlot. — Z velikansko težavo so Slovenci po vojni zopet obnovili od vojne porušeni in opustošeni zavod in stariši so se veselili in bili srečni, ko so videli, da so njihovim otrokom, ki so brez nadzorstva tavalj kakor izgubljeni po mestu, zopet odprta vrata v katoliško vzgojevališče. V Alojzijevešču je bila gimnazijska pripravnica z italijanskim učnim jezikom, ker slovenskega niso ob-

lastva dopustile. Šola je bila pod strogim nadzorstvom državnih šolskih oblastev. Od tukaj je šlo veliko mladeničev v škofijsko gimnazijo v malem semenišču. Nikdar niso oblastva na tem zavodu našla niti najmanjše nezakonitosti, vendar je zavod odzvet Slovencem. — Za slovenskim siročičem, ki ga je vodil Dr. Pavlica, je sedaj padel še zadnji zavod, ki je bil v rokah slovenskih katoličanov. Slovenski otroci ki so našli zavetje v zavetišču so razpršeni sedaj po celi Italiji, samo zato, da bi se poitalijanci. Nekateri ki so se vrnili pripovedujejo, da so jih italijanski zavodi zanemarjali, večkrat so morali trpeti lakoto. — Kot vzrok za razpustitev slovenskega odbora so se izgovarjali, češ, da treba urediti gospodarstvo zavoda. Oba zavoda so podpirali okoliški kmetje in gorški katoličani s svojimi prihranki.

Popis kmetskih posestev v Istri

Po zadnjem popisu posestev v Istri so ugotovili, da se živi 63.000 ljudi izključno od kmetijstva, medtem, ko je drugih 47.000, ki morajo iskati drugega zaslužka.

Čuden možakar

V Vipavi živi čuden možakar, Lipe Andlovec. Čeprav se bliža že 80 letu je kljub temu še vedno šaljivec. Misli pa tudi na smrt, ker si je že dal izkopati grob in napraviti spomenik. Naredil si je tudi lupo rakev, v njej pa skrit predal. Čemu mu bo predal, seveda nihče ne ve. Mož je namreč izvrsten mizar.

Trgatev

V Dornbergu so imeli trgatve. Natrgali so za srednje dobro letino. Včasih je bil to najveselejši čas, ker so računali, koliko bodo izkupili za vino. Sedaj je pa še starega vina veliko po kletah.

Nesreča.

V Šturjah se je na Repičevi žagi pripetila nesreča. Med kolese je namreč potegnilo Andreja Batiča iz Lokavca. Bil je na mestu mrtve.

Nov župni upravitelj

V Sv. Antonu pri Kopru so dobili novega župnega upravitelja v osebi č. g. Avgusta Zlobec, ki je bil svoječasno dekan v Ponjanu in je sedaj v pokopu.

Nova župnija

Otalež, ki je bil do sedaj le kuracija, je povzdignjen od 23. oktobra za župnijo. Prvi župnik je č. g. Krapež.

Blagoslovitev nove cerkve

Iz Tolmina poročajo, da so zadnji teden meseca oktobra blagoslovili na pokopališču pri Sv. Urhu novo cerkev, ker je bila stara porušena za časa vojne vihr. Isti dan je bila v novi cerkvi prva sv. maša.

Smrtna kosa

V tržaški bolnici je umrla Apolonija Novakova, žena vpoškodnega rudniškega paznika v Idriji, stara 60 let. — V Vojskem nad Idrijo so pokopali Valentina Hvala, zidarskega mojstra, starega 66 let. — V Gorah nad Idrijo je umrl France Leskovec, po domače stari Hladnik, star 90 let. — V Podplečah pri Cerknem je umrla Franciška Jeram, stara 41 let. — V Št. Vidu pri Vipavi je umrl Alojzij Bizjak, gostilničar in posestnik. — V Česotci je umrl Ant. Berginc, čevljarški mojster in podžupan, star 65 let. — V Podplečah pri Cerknem je umrl Franc Primožič, star 17 let. — V Krnich pri Jageršču je umrla Franciška Kacin, učiteljica, stara 23 let. — Na Logu pri Tolmini je umrl Andrej Fratik, star 80 let.

S LOVENC V ITALIJI

Tako odgovarja katoliški škof

Gorica: Na dan konstituiranja deželne uprave je prefekt povabil na kosilo tudi gorškega nadškofa Dr. F. S. Sedeja. Ko ga je ugledal fašistični tajnik Avenanti je stopil k njemu in mu rekel:

"Ekscelenca, čas bi že bil, da nehajo slovensko pridigati".

Škof Sedej je kar obstal ob toliki predrznosti, nato ga je zavrnil:

"Jaz sem katoliški škof in moram skrbeti za duše svojih vernikov. Lahko vam pa tudi povem, da sem Slovenec!"

Kasneje je škof pisal prefektu: "Ako se mi še kaj takega pripeti, vedite, da se ne udeležim nikdar več vladnih svečanosti."

Radi tega je nastala gonja proti škofu v tržaškem "Polopolo di Trieste" in javen napad v Avenantijevem govoru, ki ga je govoril dne 28. oktobra.

V Zvezi s tem, je tudi gonja proti slovenski duhovščini na Gorškem, da je do sedaj pet duhovnikov dobilo takoiomeno "Diffido". Kakor je že bilo zadnjič poročano v tem listu, "Diffido" je to, da pozove policijski ravnatelj obtožence k sebi, jim prečita razne splošne obtožbe, kakor n. pr., da duhovniki ščuvajo narod in druge duhovnike, proti Italiji. Nato pa je izjava: "Diffidato", nakar duhovnik podpiše zapisnik. Posledica tega še ni ravno policijsko nadzorstvo, pač pa je opozorilo, da bo temu sledila omejitev osebnosti svobode "ammozione" ali konfinacija.

Nameravan napad na posl. Besednjaka

Gorica: O priliki, da so tudi gorški fašisti proslavili obletnico pohoda v Rim, je v palači Slovenskega Trgovskega doma, kjer je sedaj sedež fašistične stranke imel Avenanti, gorški fašistični tajnik hujšakski nagovor na fašiste. Silovito je napadal gorškega nadškofa Dr. F. Borgia Sedeja, govoril je proti slovenski duhovščini in "Novem listu". Na vse zadnje se je spravil še nad posl. Dr. Besednjaka, ki ga imenuje "obrekovalca Italije v inozemstvu, ki da se pa kljub tem njegovim protidržavnim zločinom danes mirno sprejema po Gorici." Seveda besede, ki jih je govoril fašistični tajnik niso ostale brez učinka. Ko so se fašisti razšli, so šli takoj na lov, da poiščejo posl. Dr. Besednjaka, katerega so nekateri dohiteli v neki stranski ulici, ko je v spremstvu nekega svojega prijatelja mirno šel proti domu. Eden fašistov mu je zastavil pot, drugi so pa ostali zadaj. Fašisti se ne kaj časa obotavljali

in se spraševali, če je ta res pravi Dr. Besednjak ali ne. Ker niso bili popolnoma gotovi je li pravi ali ne, so namero napada opustili. Ko so se fašisti razšli je že pristopil policijski stražnik k Dr. Besednjaku in ga opozoril, da je bolje, da gre takoj domov. Stražnik je nato spremljal Dr. Besednjaka do doma.

Na dan fašistične obletnice so fašisti popolnoma opustošili hišo sodnega uradnika Erjavca v Štandrežu. Erjavce je sedaj v pokopu in živi pri nekem slovenskem odvetniku v Gorici.

Blasfemističen govor

Zadnji nedeljo v oktobru so gorški fašisti osnovali v Podbrdu društvo bojnikov. Slavnosti se je seveda udeležil tudi fašistični tajnik Avenanti. Pred cerkvijo se je vršila blagoslovitev zastave. Avenanti je pri tej priliki sprožil nov govor na račun slovenskega prebivalstva. Vse je bilo že tako urejeno, da so Slovenci morali prisostvovati vsej slavnosti.

V svojem govoru je fašistični tajnik primerjal trpljenje italijanskega vojaka s Kristusovim trpljenjem. Ko so potem nekateri razložili ljudstvu pomen tajnikovih besed se je ljudstvo pričelo spogledovati užaljeno v dno svoje krščanske duše.

Tako daleč vendar ni šel do sedaj še nikdo fašističnih kričavev. Od tam so se fašisti spravili proti Sv. Luciji in še dalje naprej na Porezen do meje.

TO IN ONO.

SUHAČI ZAJELI PLEN

New York, N. Y. — Obrežni suhaški straži je preteklo sredo padel v roke čoln, obložen s pijačo v vrednosti \$40.000, in obenem so tudi ujeli tri osebe, ki so čoln vozile. Zasledovali so tudi neki drugi čoln, ki pa jim je ušel, ko so z njega pometali del tovora in s tem pridobili na hitrosti.

NOV UČNI NAČRT NA UNIVERZI

Chicago, Ill. — Tukajšnja University of Chicago je sprejela radikalne izpremembe v svoji vzgojni metodi, katere se bodo glede njih prednosti preizkušale tekom petih let. Sedanje določbe, da mora dijak pohajati skozi štiri leta na kolegij, se bodo ovrgle, in v bodoče bi lahko dijak graduiral, kadar bo zmožen, da bo pred-

Čujte. Čujte! NATIONAL AVE. GARAGE

710 W. National Avenue, Milwaukee, Wisc.
Nudi avtomobilom najboljše popravila. Napolnje baterije, popravlja luči, avto gumije in drugo.
FR. J. ALBY, lastnik.

stal predpisane izkušnje. Na ta način bo omogočeno, da bo kak izvrsten učenec dokončal kolegij tekom enega leta ali pa še prej, dočim bodo tisti, ki se bolj zanimajo za sport kakor za učenje, potrebovali še nadalje štiri leta in več. Tudi v ustroju univerze se bodo vpeljale razne izpremembe.

SLABA STRELCA

Chicago, Ill. — E. Danielson, lastnik garaže na 1315 W. 63rd St., je bil v četrtek zjutraj že v drugi tekom enega tedna predmet roparskega napada, in ko se je zdaj pokazal isti bandit z orožjem v roki, se je Danielson razjezil, potegnil svoj samokres in pričel streljati na bandita. Bandit je enako streljal nazaj, a oba sta se prav slabo izkazala. Namesto, da bi zadela drug drugega, sta podrla na tla tri druge osebe, ki so stale zraven ter jih lahko ranila. Bandit je nato ušel.

LETEČI ČLOVEK

Neki italijanski inženir iz Genove je prišel na dan z velikansko iznajdbo. Posrečilo se mu je sestaviti majhen stroj, teža 30 kg, ki se pritrdi pod ramena in človek se lahko dvigne v zrak in leti s hitrostjo 60 kilometrov na uro. Stroj ima tudi krila kot letalo in majhen motor za pogon. Torej ne bo dolgo, pa bomo letali po zraku.

Havana, Kuba. — Mir je vladal po celi Kubi zadnje dni preteklega tedna po tridnevni izgreduh in nemirih, vsled katerih je moralo biti proglašeno obsedno stanje. Ubitih je bilo v nemirih 7 oseb, ranjenih 50.

DRUŠTVO SV. VIDA
št. 25, K. S. K. I.
CLEVELAND, O.
Leto 1930.

Predsednik, Anton Škul, 1099 E. 71st St.
Podpredsednik, Anton Strniša.
Tajnik, Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th St.

Zapisnikar, Joseph Zakrajšek.
Blagajnik, Ignac Stepic.
Nadzorniki: Leo Kushlan, William Vidmar, Jos. Germ.
Zastavonoša, John Modic.
Vratar: Jacob Korencan, Anton Frankovic.
Bolniški obiskovalec, Joseph Ogrin, 9020 Parmelle Ave.
Duhovni vođa, B. J. Ponikvar.
Zdravniki, Dr. J. M. Seliškar, Dr. M. J. Oman in Dr. L. J. Perme.
Društvo zbiruje vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.
V društvu se sprejemajo člani(ice) od 16. do 55. leta.
Zavarujete se lahko za 20-letno zavarovalnino ali pa za do smrti zavarovalnino in sicer za \$250, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine.
V društvu se sprejemajo tudi otroci od 16. leta.
Za bolniško podporo pa \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se naznani pri tajniku samo, da dobi zdravniški list in karto in naj se ravna po pravilih.

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

program tako nesebično propagirali, uvidevajoč, da je 20-letnica pevskega zbora, najsi že isti pripada tej ali oni stranki, vredna priznanja in upoštevanja. S tem je to naše časopisje pokazalo voljo in možnost za skupni nastop v povzdigo naše kulture.

Pozabiti tudi ne smemo vseh tistih, ki so drage volje pomagali v dvorani, kakor tudi oglaševalcem v programskih knjižicah. Hvala koncertnemu opernemu pevcu Svetožarju Banovcu za prisrčne in vzpodbujevalne čestitke.

Zahvalimo se končno tudi ogromni množici naših prijateljev in somišljenikov iz Milwaukee, Chicago, Waukegan, Kenosha, Racine, Port Washington in Sheboygan, kateri so že pred določeno uro napolnili dvorano. Na to občinstvo ter mirno, trezno obnašanje istega smo po vsej pravici ponosni. Prepričani smo, da organizacija pri tako velikem številu prijateljev in podpirateljev ni zapisana smrti: ampak je vredna, da živi in bo živela. Zagotavljamo vsakogar, da bo naša naloga tudi v bodoče nuditi najbolj podučne in zanimive programe ter tudi vedno kaj novega.

Se enkrat srčna hvala vsakemu posebej in vsem skupaj. Pevsko društvo "Naprej":

Frank Ermenc, predsed.,
Frank Puncer, tajnik,
Math Tamsch, blagajnik.

V vsakem slučaju, če želite prodati, ali kupiti, oglašajte v "Amerikanskem Slovencu"!

POSEBNA RAZPRODAJA

Naznanjam Slovencem v Chicagi in okolič, da imam v razprodaji po izredno nizkih cenah

vsakovrstne čevlje.

Te cene bodo v veljavi do "Thanksgiving". Priporočam se vsakomur, kdor hoče dobre čevlje po nizki ceni.

ANTON ZUPANČIČ,

1950 W. 22nd St., Chicago

Phone: Canal 4340

Vinko Arbanas

EDINI SLOV. CVETLIČAR V CHICAGI

1320 W. 18th St. Chicago

Vence za pogrebe, šopke za neveste in vse v to stroko spadajoča dela izvršujem točno po naročilu. Dostavljam na dom.

Za Božič

SKUPNO POTOVANJE

Skoro vsi Slovenci, ki potujejo letos v stari kraj za božične praznike, se udeležijo skupnega potovanja na 12. DECEMBRA na priljubljenih francoskem brzaparniku

ILE De FRANCE

Ako ste Vi med njimi, se takoj prijavite na spodaj navedeni naslov, ako se še niste.

DENARNE POŠILJATVE

V ameriki so božični prazniki čas dejanj in pošiljanja darov. Zvesti temu običaji so Slovenci že od prvega začetka zlasti za Božič pošiljali svojim sorodnikom in prijateljem darove v obliki denarnih pošiljk. V starem kraju bodo letos ameriški darovi posebno dobrodošli. Spomnite se svojcev v starem kraju s primernim darom, ako le morete!

Naša banka pošilja denar v stari kraj in vse druge dele sveta hitro in zanesljivo in brez stroškov za prejemnika. Za točno dostavljanje božičnih pošiljk je pa še posebej preskrbljeno. Pošljite letos svoje denarne darove "skozi" našo banko.

LEO ZAKRAJŠEK

Midtown Bank of

New York

630—9th Avenue,

New York, N. Y.

ROJAKI IN ROJAKINJE

PRISTOPAJTE

PRVI IN NAJSTAREJŠI SLOVENSKE PODPORNICE ORGANIZACIJE

Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti

ki posluje že 37. leto.

V tem času je izplačala že nad \$4.000.000.00 skupnih podpor. Skupno število Jednotinega članstva znaša okrog 35.000. — Skupno premoženje pa nad \$2.500.000.00. — Ista vam nudi različno in zelo ugodno zavarovanje za vas ter za vašo družino.

Vprašajte za pojasnila kakega tajnika ali tajnico našega krajevnega društva v vaši naselbini. Za informacije glede ustanovitve novega društva se pa obrnite na glavnega Jednotinega tajnika na sledeči naslov:

Mr. Jos. Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

KATOLIŠKI SLOVENC! PRISTOPAJTE V KATOLIŠKO JEDNOTO!

SLOVENCEM V MILWAUKEE IN WEST ALLIS

naznanjamo, da imamo v zalogi za božične praznike vse vrste jaslice in štalice po različnih cenah. Ravno tako božične razglednice s slovenskim besedilom. — Pridite in oglejte si jih.

Dalje imamo v zalogi lepe KRIŽE in SVEČNIKE različnih vrst.

Posebnost pa je SESTAV, v katerem je vsa priprava za slučaj, kadar se kliče duhovnika h bolniku. Imamo teh sestavov več vrst po različnih cenah. Tak sestav bi morala imeti vsaka katoliška družina. Potreben je zelo pogostokrat, ker ne vemo ne dneva ne ure, kdaj katerega izmed nas zadene usoda take ali take bolezni in treba klicati duhovnika h bolniku. Pridite in oglejte si te sestave.

Podružnice Amer. Slovenca

723 W. NATIONAL AVE., MILWAUKEE, WIS.

Telefon Hanover 1357.

SIR H. RIDER-HAGGARD:

Hči cesarja Montezume

ZGODOVINSKA POVEST

Iz angleščine prevél Jos. Poljanec

"Ne vem in mi tudi ni mar," je odgovoril in se divje zasmejal; nato pa je pristavil: "Proklinjam te, sestrična Otomi; moja je bila puščica, ki ga je podrla na tla, tega kralja, ki je postal strahopetljiv, prava baba in izdajalec, nezvest svoji deželi in svoji močlasti."

Otomi je nehala jokati in odgovorila: "Ne proklinjam te Guatemok; bogovi so bili udarili mojega očeta z norostjo, kakor si ga ti zadela s puščico. Najbolje je, da umrje, zavoljo njega samega in zavoljo njegovega ljudstva. Vendar sem prepričana, Guatemok, da tvoj zločin ne ostane nekažnovan in da boš za kazen za to bogoskrunstvo umrl smrtno smrti."

"Že mogoče," je odgovoril Guatemok, ampak jaz vsaj ne bom izdajal svojega ljudstva."

Sedaj pa moram povedati, da je bil po mojem računanju ta dan moj poslednji dan na zemlji; drugi dan je namreč poteklo leto dni mojega božanstva, in jaz, Thomas Wingfield, bi moral biti odpeljan na žrtvenik. Vzlic vsemu hrušču v mestu, vzlic žalovanju za mrtvimi in vzlic strahu, ki je visel nad mestom kakor črn oblak, so se verski obredi in verske slovesnosti še vedno strogo vršile, v resnici še bolj strogo in natančno kakor kdaj poprej. Tako se je prigodilo, da se je to noč vršila slovesna gostija meni na čast; pri gostiji sem moral sedeti ovcenčan s cvetlicami sredi svojih žena, in plemiči, kolikor je ostalo živih v mestu, so se mi priklanjali; ž njimi vred tudi Kuitlahua, ki bi postal cesar, ako bi bil Montezuma mrtev.

Ta gostija je bila prav žalostna; jaz nisem mogel biti vesel, dasi sem skušal v pijači vtopiti svoje gorje; pa tudi gostje so bili kaj malo dobre volje. Stotine njihovih sorodnikov so bile mrtve in ž njimi tisoči ljudstva; Španci so še vedno držali svojo utrdbo; velikaši so videli, da je cesar, ki jim je bil prvi bog, padel ubit od enega izmed njih samih in so z grozo čutili, da je prišla poguba nad nje vse. Zato ni čuda, da niso bili dobre volje. Resnično, nobena pogrebna gostija ni mogla biti bolj žalostna, saj cvetlice in vino in lepe ženske ne ustvarjajo veselja; in koncem koncev je bila ta gostija v resnici pogrebna gostija — za mene.

Naposled je bila gostija končana in jaz sem zbežal v svoje sobane, kamor so mi sledile tri moje žene — Otomi namreč ni prišla — in me blagovale, kako srečen in blažen sem, ker bom drugi dan sam pri sebi, to je, pri svojem božanstvu v nebesih. Jaz pa jih nisem blagovale; v svoji togoti sem planil pokonci in jih signaliziral sebe, rekoč jim, da imam samo eno tolažbo in ta je, da jih pustim za seboj, kamorkoli pojdem.

Nato sem se vrgel na blazine svoje postelje in žaloval od strahu in bridkosti srca. Tak je bil torej konec maščevanja nad de Garcio, katero sem prisegel izvršiti, da moram na koncu koncev pustiti, da mi iztrgajo srce iz prsi in ga žrtvujejo hudiču! Resnično, moj dobrotnik Fonseca je bil govoril modre besede, ko mi je svetloval, da naj vzamem celo premoženje, grem domov in pozabim na osvetlo. Da bi bil ravnal po njegovem nasvetu, bi bil danes mož svoje zaročenke in srečen v njeni ljubezni doma na mirnem Angleškem; tako pa sem bil pravcata izgub-

ljena duša v rokah zlodjev in namenjen za žrtev zlodju. Na glas sem jokal v smrtnem strahu in v bridkosti te misli ter prosil Stvarnika, da me reši te krute smrti ali da se mi vsaj odpuste moji grehi, tako da bom naslednji dan v miru počival v nebesih.

Čez dolgo časa sem v joku in molitvi rahlo zaspa; sanjalo se mi je, da sem hodil po griču blizu cerkvene steze, ki pelje skozi domači vrt v Ditchinghamu. Veter je šepetal po drevju, ki raste po bregovih vinorodnega griča, vonj dišečih angleških cvetic mi je bil v nosnicah in balzamična junjska sapica mi je pahljala čelo. Bila je noč in mislil sem, da je mesec prijazno svetil po travnikih in reki, in od vseh strani se je glasilo slavčeve petje. Toda jaz se nisem zmenil za te radostne poglede in glasove, dasi sem se jih dobro zavedal; moje oči so bile pozorno obrnjene na stezo, ki drži zadaj za hišo v breg, in moje srce je prisluškovalo, da bi zaslišalo stopinje, po katerih sem hrepenel. Tedaj se je izza griča začulo petje in besede te pesmi so bile žalostne; pripovedovale so o človeku, ki je odjadril v daljino tujino in se ni več vrnil; kmalu nato sem med jablanami zagledal belo postavo. Prihajala je počasi proti meni; zavedel sem se, da je bila ona, katero sem pričakoval, moja zaročenka Lilijska. Medtem je prenehala peti, a je počasi in narahlo prihajala bližje in njen obraz je bil videti jako žalosten. Ta obraz je bil obraz ženske, srednjih let, a še vedno jako lep, celo lepši kot je bil v cvetu mladosti. Dospela je do vnožja griča in se obračala proti malim vrtnim vratom, kar sem stopil iz sence drevja in stal pred njo. Prestrašena je zavpila, se umaknila nazaj, nato pa je utihnila in mi zrla v obraz.

"Tako izpremenjen," je zašepetala; "ali je mogoče, da je isti? Thomas, ali si res ti in se vračaš v resnici od mrtvih k meni, ali je to samo prived?" In postavila je počasi in dvomeče iztegnila roke, kakor da bi me hotela objeti.

Tedaj sem se zbudil. Zbudil sem se in glej, pred menoj je stala krasna ženska, belo oblečena, na katero je svetil mesec prav kakor in sanjah, in njene roke so bile ljubeče iztegnjene proti meni.

"Jaz sem, predraga, in nobena prikazen," sem vzkliknil, planil iz postelje in jo pritisnil na prsi, da bi jo poljubil. Preden pa so se moje ustnice dotaknile njenih, sem spoznal svojo zmožnost; ženska, katero sem objel, ni bila moja zaročenka Lilijska Bozard, marveč kneginja Otomi, ki so ji rekli moja žena. Tedaj sem se zavedel, da so bile to najbolj žalostne in najbolj bridke moje sanje, ki so mi bile poslone v zasmeh, kajti vsa grozna resnica je mahoma objela moje dušo. Izpustil sem kneginjo, se zgrudil nazaj na posteljo in na ves glas zastokal; v trenutku pa, ko sem se zgrudil, sem videl, kako ji je rdečica zalila čelo in prsa. Ta ženska me je v resnici ljubila in zavoljo tega so bile moje besede in moje dejanje žalitev za njo, ki je lahko uganila, kaj mi jih je izdalo. Vseeno je govorila jako prijazno.

"Oprostite mi, Tjule, prišla sem te samo čuvati, ne zbuditi. Prišla sem tudi zavoljo tega, da bi te pred dnevom samega videla, v nadi, da bi ti bila na uslugo ali vsaj v tolažbo, kajti konec se bliža."

Slovenske VIKTOR Plošče

G
O
D
B
AP
E
T
J
E

SEDAJ JE ČAS!

"Godba, ki jo želite — je na Viktor ploščah."

Da si nabavite slovenske plošče za jesenski in zimski čas. Preberite spodnji seznam plošč in jih naročite iz naše knjigarnice.

23000—Hruškovo drevo, štajeriš,	75c
Stari pečlar, valček, igra na harmoniko Ahačič.	75c
23001—Ljubljanski valček — Poskočna polka, Hoyer Trio	75c
23002—Terezinka, pevski zbor,	75c
Lepa Jožefa, valček, Hoyer Trio.	75c
23003—Društvo Kastrola, 1. in 2. del, petje Adrije.	75c
23004—Jolietke deklince, polka,	75c
Lovec, mazurka, igra Dajčman-Perush.	75c
23006—Kmet in purgar,	75c
O polnoči na sred vasi, Adrija in Dajčman brata.	75c
23007—Empajris — Samo da bo likof, Hoyer Trio in zbor.	75c
23008—Pod dvojnim Orlom,	75c
Dunaj ostane Dunaj, citre in Trio.	75c
23009—Tone s hriba Trumplan,	75c
Koroška koračnica, Dajčman brata.	75c
23010—Dva gorenjska slavčka,	75c
Spomin na Bled, ženski duet s sprem. klavirja.	75c
23011—Pozdrav od doma — Zbirka valčkov, slov. orkester	75c
23012—To je nemogoče, dvokoračen ples,	75c
Tajna ljubezen, valček, orkestra.	75c
23013—Kar imam, to ti dam, polka,	75c
Vesela dekleta, valček, Hoyer Trio	75c
23014—Po gorah je ivje,	75c
Megla v jezeru, moški kvartet Jadran.	75c
23015—Flahauer Štajeriš,	75c
Prav vesela polka, Olbtigov trio na citre.	75c
23016—Ob zimskih večerih, 1. in 2. del, Adrija in Hoyer.	75c
23017—Po valovih, valček,	75c
Ne pozabi me, polka, Hoyer Trio.	75c
23018—Krasna Mariška, šotiš,	75c
V divni dolini, Landler orkester.	75c
23019—Škrjanček, valček,	75c
Korajžni fantje, polka, Dajčman-Perush.	75c
23020—Ples v skednju, 1. in 2. del, Adrija in Hoyer Trio.	75c
23021—Novomeški purgarji, koračnica,	75c
Trboveljska polka, Hoyer Trio	75c
23022—Na planincih solnce sije,	75c
Bleda luna, moški kvartet Jadran.	75c
23023—Lepa Francka, polka,	75c
Oj dekle kaj tajiš, valček, harmonika in banja.	75c
24024—Ljubezni valček,	75c
Bela Ljubljana, polka, Harmonika in banje.	75c
79484—Korajža velja — Vesela Gorenjka, dve polke.	75c
80183—Oj, ta zakonski stan—Nova stara pesem, kvartet.	75c
80184—Radi kotla v keho—Ravbar na gavge, kvartet.	75c
80331—Zgubljena pesem—Jolietka Slovenka, polka, Dajč.	75c
80332—Amerikanec na obisku—Amerikanec se poslavja.	75c
80333—V Krčmi, 1. in 2. del s petjem.	75c
80334—France polka—Gozdni zvok, Trumplan, Dajčman.	75c
80481—Dolg, dolg fant — Seničica, polke.	75c
80482—Nocoj je lučna noč—Njega ni, petje z orkestrom.	75c
80526—Ribniška — Naš maček, petje z orkestrom.	75c
80527—Na Dolenjskem — Kadar so godci dobre volje.	75c
81250—Mlatiči — Še ena, poje kvartet Adrije.	75c
81413—Zeleni Jurij — Študentovska, prizor s petjem.	75c
81414—Domače veselje — Vesela polja, harm. in kitara.	75c
81454—Ob trgatvi, 1. in 2. del s petjem in godbo.	75c

VELIKE 12 PALČNE PLOŠČE

59086—Na Sveto noč, 1. in 2. del, poje Adrija.	\$1.25
68923—Ženitovanje, 1. in 2. del, poje Adrija.	\$1.25
68924—Romanje k Materi Božji, 1. in 2. del, poje Adrija.	\$1.25
73000—Vandrovce—Cigani, smešen prizor petje in harm.	\$1.25
73001—Zlata poroka, 1. in 2. del, Adrija in Hoyer.	\$1.25
73002—Botrinja — Kadar imajo vsi Jožefi god.	\$1.25

MANJ KAKOR TRI PLOŠČE NE RAZPOŠILJAMO!

Naročilom je priložiti potrebni znesek. Pri naročilih manj kakor pet plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštnino mi. Pošiljamo tudi po C.O.D. (poštnem povzetju), zakaj pa računamo za stroške 20c od pošiljatve. Naročila blagovolite poslati naravnost na

KNJIGARNA AMER. SLOVENEK

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILLINOIS

MILWAUČANJE IN WEST ALLIČANJE POZOR!

Vse slovenske Viktor in Columbia plošče, katere so navedene v oglasih v tem listu se dobijo v prodajalni

Podružnica Amer. Slovenca

723 W. NATIONAL AVE., MILWAUKEE, WIS.

Pojdite po plošče tja, da jih obenem slišite, kakšne so.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Učit in učit se hodijo.

Amerikanci hodijo v sedanjo Rusijo, da jo učijo pri industrializaciji. Vskemu se je treba učiti. In iz Rusije se hodijo Rusi učiti v Ameriko. Tako vsaj pravijo, da hodijo poučavati. Kakih šestnajst takih ruskih "šolarjev" so oblasti držale osem dni na Ellis Islandu, ker je očitno malo preveč — poučavanja po Ameriki. Končno so jim dovolili vstop. Recimo, da je tako, in so prišli le učit se in poučavati. Malo čudno pa je le, da se morajo toliko učiti ti sedanji Rusi, ko na drugem mestu hočejo baje poučiti ves svet, kako je mogoče na svetu ustvariti — raj po komunističnih receptih. Amerika jim je kapitalističen pekel, ampak učit hodijo iz tega pekla in učit se hodijo v ta pekel. Eh, er... zemeljski raj.

zelo visoko na konja, ampak obenem si izstavlja pomilovanja vredno sprječevalo zelo nizke in nadute duševne mentalitete in borne kapacitete pri inteligentnem pojmovanju.

Padeč z visokega konja je tem večji.

* * *

Odkod? Kako?

Pri znanem ropu (tehnični izraz se v takem slučaju glasi — ekspropriacija, rekviriranje, nacionaliziranje) in oropanju ruske državne banke v Tiflisu sta roko v roko tedaj delovala sedanji diktator v Rusiji, Jožef Stalin, in sedanji diktator na Poljskem, maršal Pilsudski, zagoreli Georgijec in bledi Poljak. Oba sta bila revolucionarja in za svobodo. Zdaj sta oba diktatorja, in diktatura se ne more spraviti v sklad s kako količkar vredno politično svobodo. Kakšna je svoboda v sedanji Rusiji po diktatorja Stalina milosti, o tem pač ne bo nobenega dvoma. O svobodi pod diktaturo Pilsudskega na Poljskem bi se morda dalo razpravljati, a tudi Pilsudski je pač diktator.

Na visokem konju.

Naj se kdo vsede, ako hoče tako visoko sedeti. Ampak s konja se lahko tudi pade, in padeč je proporcionalen sedenju.

Ako kak list v uvodnem članku, kjer naj bi vsaj nekoliko bolj gentlemansko se pisalo, rabi izraze, kakršni so umerjeni bolj za kako "mo-kro" politiko, je to pač njegova zadeva, ker se v kakem salonu govori pač tako, v kakih beznici pa za beznico tako.

Enako je tudi glede merila, s kakršnim se meri inteligenca drugih pri naziranju in mišljenju in prepričanju.

Predsednik H. Hoover je pozdravil zborovanje ali proslavo neke protestantske skupine. Pripetilo se mu je, nameraval tega ni, da se je zgodovinsko uredil, povedal zgodovinsko neresnico, katere je pomenila žaljenje katolikov. Katoliški krogi so energično protestirali, in protestirali upravičeno.

Tudi Prosveta piše v posebnem članku o zadevi. Članek nosi naslov "Inženirjeva smola," kar je stvar okusa, ako kdo ni posebno izbirljen v označbah.

Meritotično sodi članek, da so katoliki pri protestu na pravem, ker je predsednik nekaj trdil, kar ne drži pred kriterijem zgodovinske resnice. Piše pa: "Hoover ga je polomil. Luter je bil verski fanatik, ki ni bistveno ničesar spremenil. Njegovo — in drugih pomagajev — evangeljsko krščanstvo je le druga forma istega starega malikovalskega humbuga. Luter je le odvzel malikovalstvo Rimu in odel z njim mrtvo biblijo. To je vse."

Point bi torej bil, da je Rim — katoliška Cerkev — le malikoval, uganjal verski humbug in ga uganja še naprej, in bi bil Luter le nekoliko izpremenil to versko humbugarijo in malikovalstvo, in bi luteranci in protestantje malikovali in humbugarili še naprej z mrtvo biblijo. Katoliki in protestantje bi torej še danes tičali v prav grobem malikovalstvu, v strašni duševni temi, kakršna je malikovalstvo. To temo in to grdo malikovalstvo bi bili pa premagali krogi, ki se zbirajo okoli Prosvete, kjer se tako piše. Eh, er... zelo visoko jahajo tam okoli Prosvete.

Verske zablude so bile in bodo, in prerakanja bodo, ampak, če kdo misli, da niti katoliki niti luteranci niso inteligentni dosti, da bi se iznebili grobege malikovalstva, in misli dalje, da ti krogi nameroma uganjajo kako versko humbugarijo, kdor tako misli in piše, pravim, se vsede sicer

SLOVENSKE BOŽIČNE RAZGLEDNICE

so že na razpolago. Zdaj je čas za pisati v stari kraj in kmalu bo tudi za tukaj. Zastopniki in trgovci, ki želijo razglednice naj prijavijo, koliko jih želijo. Prodajajo se:

3 RAZGLEDNICE 10c.

Zastopnikom in trgovcem dovolimo, ako jih naroče najmanj ducat poseben popust.

Knjigarna "AMERIKANSKI SLOVENEK"

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

NAROČNIKOM STENSKEGA KOLEDARJA

Stenski koledarji "Amerikanskega Slovenca" za leto 1931 izidejo v par dneh. Naročniki (ce) ga bodo dobili brezplačno, za nenaročnike pa stane s poštnino vred za tu in stari kraj

15 centov

Naročila za v stari kraj sprejemamo že sedaj. Pošljite naročnino in naslov takoj, da ga dobijo v stari kraj do novega leta.

Kdor jih naroči skupaj na en naslov PET, dobi popust in jih dobi po 10 CENTOV KOMAD.

Naročila pošljite na:

Knjigarna

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

"VRATA IZDAJALCEV"

je ime napetemu detektivskemu romanu, ki se ga čita z največjim zanimanjem. Je to roman, ki prikazuje človeško perfidnost v vseh panogah življenja. A končno pride tudi tukaj pravica do svoje besede. Ni bolj interesantnega čtiva, kakor bo ta roman za zimske večere. Ta roman bo začel v kratkem izhajati v "A. S."

Prijatelji in naši somišljeniki so prosihi širom Amerike, da opozore svoje prijatelje in znance na roman "Vrata izdajalcev". Nagoovorite jih, da se naroče na list, da bodo čitali povest od kraja. Vsak, ki rad čita povesti v "A. S." naj bo tudi njegov naročnik!